

**UCHWAŁA NR XVII/93/2016
RADY POWIATU RAWSKIEGO W RAWIE MAZOWIECKIEJ**

z dnia 14 kwietnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016-2018

Na podstawie art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz.332 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015r. poz. 1445 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016-2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Rawskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Powiatu
Rawskiego

Maria Charązka

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016-2018

Spis treści

Wstęp	3-6
Charakterystyka i analiza rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie rawskim.....	6-9
Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	10-11
Cele programu i planowane działania.....	12-16
Monitoring programu	16
Ewaluacja	16
.....	16
Źródła finansowania programu.....	16
Limit zawodowych rodzin zastępczych na lata 2016-2018.....	17
Podsumowanie	17

WSTĘP

Opieka nad dzieckiem i rodziną stała się częścią systemu pomocy społecznej. Głównym organizatorem tych działań są samorządy gminne (organizowanie profilaktyki, pomocy rodzinie i podstawowej opieki nad dziećmi wychowywanymi w rodzinach) oraz samorządy powiatowe (opieka nad dziećmi pozbawionymi warunków prawidłowego rozwoju i wychowania w rodzinie biologicznej oraz odseparowanymi od niej a także pomoc specjalistyczna rodzinom będącym w kryzysie.

Rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowawczym dla dziecka, w każdym okresie jego rozwoju. Dlatego należy przede wszystkim wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. W/w wsparcie rodzina winna otrzymywać od instytucji publicznych i organizacji pozarządowych działających w lokalnym środowisku. Pomoc rodzinie powinna wyprzedzać pomoc samemu dziecku i tak być skoordynowana, aby kompleksowo zabezpieczać jej potrzeby. W tym celu należy zabezpieczać rodziny poprzez powiatowy system pomocy dziecku i rodzinie a jego tworzenie i wdrażanie należy do zadań własnych powiatu. System opieki nad dzieckiem i rodziną funkcjonuje w oparciu o diagnozę środowiska i konsultację zarówno z instytucjami, placówkami jak też organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodziny. Program ten jest zgodny z ogólną koncepcją programu opracowanego w tym zakresie na poziomie województwa oraz kierunkami polityki prorodzinnej, a także wypracowanymi już i obowiązującymi standardami w zakresie pomocy rodzinie i dziecku obowiązującymi w Unii Europejskiej. Przedstawiony program jest kolejnym etapem działania na rzecz pomocy dziecku i rodzinie. W 2014r. została przyjęta Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Rawskim na lata 2014 –2020. Jednym z jej integralnych elementów jest wsparcie dziecka i rodziny. Obecny program obejmuje lata 2016-2018. Budowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej oraz tworzenie kompleksowego systemu opieki nad dzieckiem powinno zawierać takie cele jak:

- wczesna profilaktyka poprzez rozwój poradnictwa i terapii rodzin dysfunkcyjnych,
- wspieranie rodzin i pomoc w rozwiązywaniu ich problemów,
- tworzenie zastępczej opieki rodzinnej poprzez powoływanie profesjonalnych rodzin zastępczych.

W systemie prorodzinnej profilaktyki i opieki nad dzieckiem należy uznać, docenić i i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast wyręczać rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać

tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

W sprawnym lokalnym systemie prorożinnym większość dzieci nie powinna „wychodzić” na dłużej z kręgu rodziny. Dlatego należy podjąć pracę z rodzinami biologicznymi, aby ich dzieci pozostające w opiece zastępczej, jak najszybciej mogły powrócić do środowiska rodzinnego. Rodzinie mającej trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych należy udzielić pomocy w formie:

- poradnictwa rodzinnego,
- terapii rodzinnej,
- pracy socjalnej.

Zadania specjalistyczne, jakie ma realizować Powiat to: poradnictwo rodzinne, zapewnienie opieki i wychowania dzieciom poza rodziną, w tym w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie ze znowelizowaną Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania powiatu obejmują:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych zawodowych, rodzinach zastępczych niezawodowych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze zawodowe, rodziny zastępcze niezawodowe, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych zawodowych, rodzin zastępczych niezawodowych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych zawodowych, rodzin zastępczych niezawodowych, prowadzących rodzinne domy dziecka i rodzin pomocowych oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo -wychowawczych;
- 9) wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku, niezbędnych badań lekarskich;
- 11) prowadzenie rejestru danych, o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzącej rodzinny dom dziecka;
- 12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej albo rodzinnym domu dziecka
- 13) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych, rodzinach zastępczych niezawodowych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych, rodzin pomocowych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz osób zatrudnionych w rodzinnym domu dziecka,

- c) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze niezawodowe, rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;
- d) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoleń dla rodzin zastępczych zawodowych, rodzin zastępczych niezawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka;
- 14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Zadaniami zleconymi powiatu z zakresu administracji rządowej są:

- realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- finansowanie pobytu w pieczy zastępczej cudzoziemców z uregulowaną sytuacją prawną w zakresie ich pobytu w Polsce.

CHARAKTERYSTYKA I ANALIZA RODZINNEJ INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE RAWSKIM

I

Powiat Rawski znajduje się we wschodniej części województwa łódzkiego. Jego powierzchnia, wynosząca 646 km², sprawia, że jest jednym z mniejszych powiatów. W skład powiatu wchodzi: miasto Rawa Mazowiecka, miasto i gmina Biała Rawska, a także gminy: Cielądz, Rawa Mazowiecka, Regnów i Sadkowice. Powiat Rawski usytuowany jest między dwiema największymi aglomeracjami kraju: warszawską i łódzką, przy trasie szybkiego ruchu Warszawa - Wrocław, co daje mu dogodne połączenie z ważnymi ośrodkami kraju.

Powiat Rawski

Główne problemy rodzin w Powiecie Rawskim wynikają z bezrobocia, wiążącego się z nim ubóstwa, alkoholizmu oraz przemocy fizycznej i psychicznej, co w rezultacie prowadzi do bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Problem ten dotyczy nie tylko dorosłych, ale w sposób szczególny dotyka dzieci, które nie znajdują oparcia i właściwej opieki we własnej rodzinie biologicznej. Rodzice niewłaściwie wypełniający swą funkcję opiekuńczo-wychowawczą mają ograniczoną władzę rodzicielską lub są jej pozbawiani.

Z tego powodu dzieci obejmowane są różnymi formami opieki zastępczej tj. umieszczane są w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. W ustawie wprowadzono pojęcie pieczy zastępczej i wskazano formy, w jakich piecza jest realizowana:

1. *Formy rodzinne, w tym:*

a) rodziny zastępcze:

- rodziny zastępcze spokrewnione,
- rodziny zastępcze niezawodowe,
- rodziny zastępcze zawodowe, w tym:
 - pełniące funkcje pogotowia rodzinnego,
 - specjalistyczne,

b) rodzinne domy dziecka.

2. *Formy instytucjonalne:*

a) placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym typu:

- socjalizacyjnego,
- interwencyjnego,
- specjalistyczno-terapeutycznego,
- rodzinnego,

b) regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;

c) interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Ideą pieczy zastępczej jest czasowe zapewnienie opieki i wychowania dzieciom, których rodzinom ograniczono lub odebrano ww. prawa, na mocy postanowienia sądu.

Jednym z zadań pieczy zastępczej jest przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych, a także zaspokojenie potrzeb dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb emocjonalnych, bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Podobnie jak w latach ubiegłych dzieci umieszczane w pieczy zastępczej, w większości przypadków, w rodzinach biologicznych doznawały wszelkiego rodzaju zaniedbań, przemocy oraz były świadkami nadużywania alkoholu przez rodziców. Konieczne zatem jest udzielanie dzieciom i rodzinom zastępczym profesjonalnego wsparcia w dążeniu do wychodzenia z kryzysu w jakim znalazło się dziecko, przy jednoczesnej wzmożonej pracy z rodziną biologiczną w celu umożliwienia dzieciom powrotu do środowisk rodzinnych po zażegnaniu kryzysu.

Jedną z form pracy w dążeniu do powyższego celu jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka w konsultacji ze specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny oraz rodzicem biologicznym), z uwzględnieniem potrzeb dziecka. Na tej podstawie organizowana jest profesjonalna pomoc, szczególnie w przypadku dzieci z traumatycznymi przeżyciami. Plan pomocy dziecku opracowany przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej skorelowany jest z planem pomocy rodzinie.

W tabelach zamieszczonych poniżej przedstawione zostały liczby rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Rawskiego oraz dzieci w nich umieszczane w latach 2012 - 2015.

Tabela nr 1. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Rawskiego w latach 2012 - 2015 (dane wg sprawozdań z MP i PS)

Rodzaj rodziny zastępczej	LATA			
	2012	2013	2014	2015
spokrewnione	23	25	23	30
niezawodowe	16	16	21	19
RAZEM:	39	41	44	49

Tabela nr 2 Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Rawskiego w latach 2012 - 2015 (dane wg sprawozdań z MP i PS)

Ilość dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	LATA			
	2012	2013	2014	2015
spokrewnionych	31	29	29	36
niezawodowych	16	20	26	23
RAZEM:	47	49	55	59

Przedstawione powyżej dane wskazują, że liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających w ciągu ostatnich czterech lat wzrosła. Na tej podstawie wnioskować należy, że ta forma opieki zastępczej cieszy się niesłabnącą popularnością.

Na terenie Powiatu Rawskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego, która dysponuje 30 miejscami dla dzieci.

Działalność placówki ma na celu przede wszystkim dobro dziecka oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju fizycznego, emocjonalnego, społecznego i intelektualnego dziecka. W ramach prac opiekuńczo-wychowawczych w placówce prowadzone są: zajęcia wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapie indywidualne, pedagogizacja rodzin, zajęcia w pracowni komputerowej. Ponadto placówka zapewnia wychowankom pomoc w usamodzielnieniu się.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci umieszczonych w latach 2012-2014 w placówce opiekuńczo - wychowawczej funkcjonującej na terenie Powiatu Rawskiego.

Tabela Nr 3 Liczba dzieci przebywających w placówce opiekuńczo - wychowawczej w latach 2012 - 2014

Instytucjonalna piecza zastępcza	2012	2013	2014
dzieci przebywające w placówce opiekuńczo - wychowawczej na terenie powiatu rawskiego, w tym	33	31	34
dzieci umieszczone z terenu innych powiatów	21	23	27
dzieci pochodzące z terenu powiatu rawskiego umieszczone w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów	3	3	3

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli należy stwierdzić, że wzrasta liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a ich stan od roku 2012 przekracza liczbę miejsc w placówce. W latach 2012 –2014 znacznie wzrosła również liczba wydanych skierowań do placówki opiekuńczo –wychowawczej funkcjonującej na terenie powiatu rawskiego. W związku z powyższym należy rozwijać rodzinną pieczę zastępczą, która generuje znacznie niższe koszty utrzymania dzieci. Rodzina zastępcza ma możliwość stworzenia warunków opieki i wychowania najbardziej zbliżonych do rodziny naturalnej. Ponadto może stworzyć dziecku namiastkę prawdziwego domu rodzinnego oraz może poświęcić mu dużo więcej czasu i uwagi niż wychowawca w placówce.

USAMODZIELNIENIA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo –wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo –terapeutyczną, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

- 1) przyznaje się pomoc na :
 - a) kontynuowanie nauki,
 - b) usamodzielnienie,
 - c) zagospodarowanie,

- 2) udziela się pomocy w uzyskaniu:
 - a) odpowiednich warunków mieszkaniowych,
 - b) zatrudnienia,
- 3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Tabela Nr 4 Liczba usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej w latach 2012 – 2015

	2012	2013	2014	2015
Liczba osób usamodzielnianych z rodzin zastępczych	4	2	0	3
Liczba osób usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych	5	9	4	10
RAZEM	9	11	4	13

Jednym z warunków otrzymania przez osobę usamodzielnianą pomocy jest opracowanie wraz z opiekunem usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności indywidualnego programu usamodzielnienia, który określa m.in. zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia oraz sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki wypłacana jest na czas trwania nauki nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia. Pomoc na usamodzielnienie przyznawana jest po ukończeniu nauki przez wychowanków. Natomiast pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana w trakcie trwania nauki, z przeznaczeniem na zakup niezbędnych urządzeń gospodarstwa domowego, mebli, sprzętów niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Ważną kwestią dotyczącą wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych pochodzących z terenu powiatu rawskiego jest pomoc w uzyskaniu mieszkania.

Większość podopiecznych nie ma możliwości powrotu do domu rodzinnego, a w wielu przypadkach powrót jest niewskazany. W takich wypadkach wychowankowie umieszczani są w mieszkaniach chronionych mieszczących się w Białej Rawskiej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych.

Tabela Nr 5 Liczba dzieci umieszczonych w mieszkaniach chronionych w latach 2012 - 2015

	2012	2013	2014	2015
Liczba osób usamodzielnianych z rodzin zastępczych umieszczonych w mieszkaniach chronionych	1	1	1	0
Liczba osób usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych umieszczonych w mieszkaniach chronionych	2	2	1	0
RAZEM	3	3	2	0

Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia dla wychowanków, polega na udzielaniu informacji o możliwych formach wsparcia przez instytucje realizujące to zadanie, kierowanie do PUP w celu uzyskania informacji o posiadanych ofertach pracy, kierowaniu na staż, udział w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe.

CELE PROGRAMU I PLANOWANE DZIAŁANIA

CEL GŁÓWNY: Zbudowanie w powiecie rawskim zintegrowanego systemu pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy nr 1: Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem przebywającym poza środowiskiem naturalnym oraz rozwijanie współpracy z rodziną naturalną

Uzasadnienie celu: Dziecku, któremu rodzina naturalna nie może zapewnić bezpośredniej opieki i wychowania należy zorganizować opiekę zastępczą. Szansą wzrastania dziecka w warunkach zbliżonych do naturalnych są rodziny zastępcze. Obecne rozwiązania ustawowe kładą nacisk na rozwijanie rodzinnych zastępczych form opieki oraz pracę z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dziecka do domu. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wspieranie tych rodzin zastępczych, które już funkcjonują przyczyni się do wzmocnienia obecnego systemu opieki w powiecie rawskim.

Kierunki działań:

1. Wdrażanie działań zaplanowanych do realizacji w ramach 3-letniego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie rawskim.
2. Prowadzenie kampanii promującej idee rodzicielstwa zastępczego.
3. Rozwój zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych.
4. Wspieranie rodzin zastępczych w podejmowaniu działań i współpracy z instytucjami działającymi na rzecz powrotu dzieci do rodzin naturalnych.
5. Pozyskanie i przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej oraz zawodowej rodziny zastępczej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
6. Prowadzenie procesu diagnostyczno-kwalifikacyjnego pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
7. Współpraca i koordynacja instytucji oraz służb działających na terenie powiatu rawskiego na rzecz aktywizacji rodziny naturalnej w celu poprawy własnej sytuacji życiowej oraz zmiany stylu życia.
8. Współpraca z rodzicami naturalnymi dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej na rzecz reintegracji rodziny.
9. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz pieczy zastępczej i rodzicielstwa zastępczego.
10. Ustalenie rocznych limitów zawodowych rodzin zastępczych w powiecie rawskim

Oczekiwane efekty:

1. Powstanie różnorodnych form opieki zastępczej w powiecie rawskim.
2. Postrzeganie rodzin zastępczych jako integralnego elementu systemu pieczy zastępczej.
3. Wzrost liczby rodzin zastępczych - niezawodowych i zawodowych.
4. Kompleksowa diagnoza i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
5. Zmniejszenie liczby wychowanków powracających do placówki.
6. Poprawa funkcjonowania rodzin naturalnych.
7. Przejmowanie przez rodziny biologiczne opieki nad własnym dzieckiem.
8. Wsparcie rodziców zastępczych przez organizacje pozarządowe.
9. Podniesienie prestiżu rodzin zastępczych jako istotnego elementu systemu pieczy zastępczej.
10. Liczba zawodowych rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie rawskim zgodnie z ustalonym limitem na dany rok kalendarzowy.

Wskaźniki:

1. Liczba przeprowadzonych kampanii na rzecz promujących funkcjonowanie rodzin zastępczych.
2. Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
3. Liczba rodzin, które otrzymały świadectwo kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
4. Liczba rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, pogotowia rodzinnego i rodzinnych domów dziecka.
5. Liczba rodzin zastępczych korzystających z pomocy specjalistycznej (psycholog, prawnik).
6. Działająca grupa wsparcia rodziców zastępczych.
7. Liczba wychowanków powracających z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych do biologicznych rodzin.
8. Liczba rodzin naturalnych współpracujących na rzecz poprawy swojego funkcjonowania i polepszenia sytuacji finansowo-bytowej.
9. Liczba organizacji udzielających wsparcia oraz specyfika udzielonego wsparcia.

10. Zwiększenie poczucia własnej wartości w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej.

11. Ustalony limit rodzin zawodowych w 2016, 2017 i 2018 r.

Cel szczegółowy nr 2. Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych.

Uzasadnienie celu:

Istnieje konieczność by w zintegrowanym systemie opieki nad dzieckiem i rodziną uwzględnić działania mające na celu przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej i rodziny zastępczej. W czasie pobytu w pieczy zastępczej, wychowanek powinien nabyć odpowiednie umiejętności i wiedzę niezbędną do wejścia w dorosłe życie i samodzielnego funkcjonowania. Przygotowanie wychowanków do samodzielnego, dorosłego życia powinno w przyszłości zapobiec ich społecznemu wykluczeniu.

Kierunki działań:

1. Systematyczne przygotowywanie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych do procesu usamodzielnienia.

2. Kształtowanie pozytywnego wizerunku wychowanka pieczy zastępczej.

3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnianie i kontynuowanie nauki oraz zagospodarowywanie.

4. Współpraca instytucji i organizacji pozarządowych w powiecie rawskim na rzecz kompleksowego wsparcia usamodzielnianego wychowanka.

Oczekiwane efekty:

1. Przygotowanie wychowanków do procesu usamodzielnienia.

2. Nabycie umiejętności poruszania się na rynku pracy.

3. Wsparcie finansowo- rzeczowe pełnoletniego wychowanka pieczy zastępczej.

4. Wsparcie usamodzielnianych wychowanków zgodnie z kompetencjami instytucji.

5. Wsparcie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych przez inne instytucje oraz organizacje pozarządowe działające w ramach zadań statutowych.

Wskaźniki:

1. Ilość uzyskanych pozytywnych ocen z realizacji programu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

2. Liczba wychowanków, którzy nabyli umiejętności poruszania się na rynku pracy.

3. Liczba wychowanków otrzymujących świadczenie na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, „rzeczówkę”.

4. Liczba wychowanków i forma wsparcia otrzymana przez pełnoletniego wychowanka, ze strony innych instytucji i organizacji pozarządowych.

5. Wydatkowana kwota na świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w roku 2016, 2017, 2018.

Zakładane rezultaty realizacji programu:

1. Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością opiekuńczo – wychowawczą oraz rodzin dysfunkcyjnych.

2. Zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.

3. Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, zapewnianie dostępu do specjalistycznej pomocy, przyznawanie dodatkowych świadczeń dla rodzin zastępczych zawodowych, w razie potrzeby organizowanie pomocy wolontariuszy.

5. Kompleksowa pomoc osobom usamodzielnianym oraz większe wsparcie w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, w tym poprzez wsparcie rzeczowe i finansowe.

6. Wzmocnienie procesu aktywizowania osób usamodzielnianych, kontynuowania nauki, uzyskiwania kwalifikacji zawodowych oraz podejmowania pracy.

7. Zwiększenie liczby dzieci wracających z pieczy zastępczej pod opiekę rodziny biologicznej.

8. Utrzymanie standardów w placówce opiekuńczo-wychowawczej funkcjonujących w powiecie rawskim dostosowanych do standardów określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Adresaci programu:

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Rawskiego na lata 2016-2018 jest skierowany do:

- 1) rodzin zastępczych,
- 2) dzieci i młodzieży przebywającej w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 3) pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze;
- 4) rodzin naturalnych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

MONITORING PROGRAMU

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących realizowanych działań w ramach tego Programu oraz ocenie aktualności Programu w kontekście potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej przedstawianych corocznie Zarządowi Powiatu wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności PCPR. W przypadku konieczności zmiany postanowień Programu w związku ze zgłoszonymi potrzebami podejmowane będą działania aktualizujące Program stosownie do potrzeb, poprzez zmianę treści Programu. Dodatkowym narzędziem monitoringu będzie stała obserwacja i nadzorowanie realizacji działań wynikających z przyjętego Programu, w tym reagowanie na zmianę sytuacji i dostosowanie treści Programu do zmieniającej się sytuacji.

EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Sylwia Stangreciak - Specjalista Pracy Socjalnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej.

Przedmiotem ewaluacji będzie ocena skuteczności podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników, określająca stopień realizacji celów Programu.

ZRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Samorząd województwa.
2. Samorząd powiatu.
3. Samorządy gmin.
4. Administracja rządowa.
5. Organizacje pozarządowe.
6. Środki zewnętrzne.
7. Odpłatność rodziców biologicznych.
8. Inne

LIMIT ZAWODOWYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH NA LATA 2016-2018.

Biorąc pod uwagę wszystkie omówione dane poniżej przedstawiony zostaje limit rodzin zastępczych na lata 2016-2018, a mianowicie:

- w roku 2016 limit zawodowych rodzin zastępczych wynosi - 1
- w roku 2017 limit zawodowych rodzin zastępczych wynosi- 1

- w roku 2018 limit zawodowych rodzin zastępczych wynosi - 1

PODSUMOWANIE

Dla prawidłowego rozwoju dziecka niezbędne jest zapewnienie mu opieki w rodzinie naturalnej lub stworzenie jak najlepszych warunków rozwoju i wychowania. Podejmowane działania pozwolą jak najdłużej funkcjonować dziecku w środowisku rodzinnym. Będzie to możliwe dzięki specjalistycznemu poradnictwu i rozwojowi sieci placówek wsparcia dziennego oraz wsparciu finansowemu pozwalającemu na wyjście z sytuacji kryzysowej.

Dzieci, które zostały pozbawione właściwej opieki i wychowania w rodzinie biologicznej, zostaną przyjęte do rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Należy dążyć do skracania okresów pobytu dzieci w zastępczej formie opieki na rzecz powrotu do rodzin biologicznych. W tym celu niezbędny jest rozwinięty system wsparcia środowiskowego wraz z pomocą terapeutyczną, materialną i socjalną przeznaczoną dla rodzin dysfunkcyjnych, z wczesną interwencją zespołów składających się z profesjonalistów (pracownik socjalny, terapeuta, psycholog, pedagog szkolny, kurator zawodowy, policjant, lekarz). Aby wyżej wymienione cele były prawidłowo realizowane należy stworzyć sprawnie funkcjonujący system współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc rodzinie i dziecku na terenie Powiatu Rawskiego.

Koordinatorem tego działania od 2012 jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które realizuje cele zawarte w niniejszym Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej,

Kompleksowym Programie Pomocy Dziecku i Rodzinie oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W lokalnym systemie działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych należy brać pod uwagę udział również innych podmiotów i instytucji. Założenia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej, które nie zostaną zrealizowane w latach 2016–2018, będą uwzględnione w kolejnym programie.

UZASADNIENIE

Do zadań własnych powiatu określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz.332) należy opracowanie i realizacja trzyletnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Program zawiera zadania powiatu nałożone cytowaną ustawą, w tym określenie corocznego limitu nowo tworzonych rodzin zastępczych zawodowych. Przyjęcie „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016-2018” zakłada, poprzez rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracę z rodzinami zastępczymi, zapewnienie dziecku pozbawionemu opieki rodziców, prawa do stabilnego, rodzinnego i trwałego środowiska rodzinnego. Zakłada się, że realizacja programu umożliwi w kilkuletniej perspektywie, ograniczenie umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz zwiększy zasoby Powiatu Rawskiego w zakresie pieczy zastępczej.